

Από το Συναξάρι - Ο όσιος Ανδρέας Ρουμπλιώφ ο εικονογράφος

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Ιουλίου 4, 2020

(4 Ιουλίου)

Ο όσιος Ανδρέας, ο μεγαλύτερος των αγίων εικονογράφων, γεννήθηκε περί το 1360. Επιθυμώντας παιδιόθεν να γίνει μοναχός, μετέβη στην Λαύρα της Αγίας Τριάδος την οποία καθοδηγούσε τα χρόνια εκείνα ο άγιος Νίκων (17 Νοεμ.), που τον έστειλε στην Μονή Σερπουχώφ, κοντά στον μαθητή του Αθανάσιο, από τον οποίο έλαβε το μοναχικό Σχήμα.

Αφού χειροτονήθηκε πρεσβύτερος, δεδομένου ότι ο Αθανάσιος είχε φύγει για την Κωνσταντινούπολη, ο Ανδρέας επέστρεψε στην Λαύρα της Αγίας Τριάδος για να ζήσει στην σκιά του αγίου Σεργίου. Εκεί μνήθηκε στην τέχνη της εικονογραφίας εν μέρει από τον συμμαθητή και εν Χριστώ αδελφό του Δανιήλ τον Μαύρο, βουλγαρικής καταγωγής, ο οποίος του μετέδωσε τα στοιχειώδη της βυζαντινής παράδοσης. Επισκέπτονταν μαζί συχνά την Μόσχα, όπου διέμεναν στην Μονή του Ανδρονίκου, την οποία είχε επίσης ιδρύσει ο άγιος Σέργιος και όπου ο Δανιήλ είχε αρχίσει τον μοναχικό του βίο και συνδέθηκαν εκεί με τον μεγάλο διδάσκαλο της εικονογραφικής τέχνης της σχολής της Μόσχας, Θεοφάνη τον Έλληνα.

Εργάστηκαν εκεί από κοινού στην διακόσμηση του ναού του Γενεθλίου της Θεοτόκου, κατόπιν δε στον καθεδρικό ναό του Αρχαγγέλου Γαβριήλ στο Κρεμλίνο. Το 1399, ο δεύτερος γιος του αγίου Δημητρίου Ντονσκόι, Γεώργιος Δημήτριοβιτς, που διέμενε στο Ζβενιγκορόντ, ανήγειρε έναν καθεδρικό ναό και μία μονή στην πόλη αυτή και κάλεσε τους μεγαλύτερους καλλιτέχνες της εποχής για την ιστορήσή τους. Οι τοιχογραφίες του καθεδρικού ναού ανατέθηκαν στον όσιο Ανδρέα.

Το 1405, ο Θεοφάνης τον ανακάλεσε στο Κρεμλίνο της Μόσχας για να ζωγραφίσει το εικονοστάσιο του καθεδρικού ναού του Ευαγγελισμού. Τρία χρόνια αργότερα εργάστηκε μαζί με τον Δανιήλ τον Μαύρο στην φιλοτέχνηση του καθεδρικού ναού της Κοιμήσεως του Βλαδιμίρ.

Περί το 1420 επέστρεψαν στην Λαύρα και έλαβαν από τον ηγούμενο το διακόνημα να ιστορήσουν το Καθολικό της Αγίας Τριάδος. Ο άγιος Δανιήλ εργάστηκε στις τοιχογραφίες και ο όσιος Ανδρέας στο εικονοστάσιο που περιελάμβανε τις υπέροχες εικόνες του Αρχαγγέλου Γαβριήλ και του Αποστόλου Παύλου, κυρίως όμως την

περίφημη [εικόνα της Αγίας Τριάδος](#) που, καθώς λέγεται, του ενέπνευσε ο άγιος Σέργιος.

Οι δύο εικονογράφοι μοναχοί έδειχναν τέτοιο ζήλο για την νηστεία και την προσευχή, ώστε επληρώθησαν θείας χάριτος. Κατακυριευμένοι από θείο έρωτα έστρεφαν πάντα το πνεύμα και τους λογισμούς τους προς το θείο φως, που καταύγαζε στα βάθη της καρδιάς τους, με μόνο μέλημα να μεταγράψουν σε χρώματα πάνω στους τοίχους και τα σανίδια τα απαυγάσματα της εσωτερικής αυτής θεωρίας.

Όταν δεν ήσαν απασχολημένοι να ζωγραφίζουν, την Κυριακή, παρέμεναν καθισμένοι μπροστά στις τίμιες εικόνες που είχαν φιλοτεχνήσει οι προκάτοχοί τους, πλημμυρισμένοι από χαρά και θείο φως. Για τον λόγο αυτό ο Κύριος τους δόξασε κατά την στερνή τους ώρα: ο Ανδρέας εκοιμήθη πρώτος (περί το 1427)· κατόπιν δε ο Δανιήλ, που είχε αρρωστήσει και αυτός, είδε κατά την στιγμή της εκδημίας του από τον κόσμο τούτο τον συνάδελφό του εν μεγάλη δόξη, ο οποίος τον καλούσε με χαρά προς την αιώνια και άπειρη μακαριότητα. Ενταφιάσθηκαν μαζί στην Μονή Ανδρονίκου, όπου εργάζονταν στην ιστόρηση του Καθολικού (*).

Όλες οι εικόνες που φιλοτέχνησε ο όσιος Ανδρέας είναι έμπλεες θείας χάριτος και ορισμένες αποδείχθηκαν θαυματουργές, ωστόσο η πλέον φημισμένη είναι αναμφιβόλως εκείνη της Αγίας Τριάδος που η Σύνοδος των Εκατό Κεφαλαίων (1551) ανακήρυξε πρότυπο κάθε ορθόδοξης εικόνας.

Στην εικόνα της Αγίας Τριάδος ο Αντρέι Ρουμπλιώφ ξεπερνά το καθιερωμένο πρότυπο της εμφανίσεως των τριών αγγέλων στον Αβραάμ και αναπαριστά με απaráμιλλη τέχνη και άφθαστη θεολογική δύναμη την άφατη αγάπη που ενώνει τα θεία Πρόσωπα. Η κυκλική κίνηση που υποδηλώνεται από την κλίση της κεφαλής των Αγγέλων και από το δένδρο στο βάθος της σκηνής, όπως και η ανεστραμμένη προοπτική που κατευθύνει το σημείο φυγής της στον θεατή, καθιστούν τον πιστό, που στέκει με ευλάβεια μπροστά σε αυτήν την «εικόνα των εικόνων», μέτοχο του θείου αυτού χορού. Προσκαλείται να καθήσει και αυτός σ' αυτή την τράπεζα, ως τέταρτος συνδαιτυμόνας, και να γευθεί από το ποτήριον που με λεπτότητα υποδεικνύει ο Άγγελος, μέσα στο οποίο διακρίνει κανείς ένα θυσιασμένο ζώο, σύμβολο της θείας Ευχαριστίας.

(*) Κατά την διάρκεια εργασιών στο Καθολικό της μονής αυτής το 1992 βρέθηκαν στο υπόβαθρο του θυσιαστηρίου του Καθολικού τα λείψανα του κτίτορος Ανδρονίκου (13 Ιουν.) και άλλων τριών ηγουμένων. Εν συνεχεία ανακαλύφθηκε ένας πέμπτος τάφος που περιείχε τα σώματα δύο μοναχών που είχαν επανενταφιαστεί στο μέρος εκείνο κάποιο χρονικό διάστημα μετά την τελευτή τους και φαίνεται ότι πρόκειται για τα λείψανα του οσίου Ανδρέα Ρουμπλιώφ και του Δανιήλ του Μαύρου.

(Από το βιβλίο: "Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας", υπό Ιερομονάχου Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου. Τόμος ενδέκατος, Ιούλιος. "Ίνδικτος", Αθήναι 2008)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org)